

Cu-500 mg/l

Päiväys: 7.2.2013

Edellinen päiväys: -

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1 Tuotetunniste**
1.1.1 Kauppanimi
Cu-500 mg/l
- 1.1.2 Tunnuskoodi**
FF6243 10 L
- 1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**
1.2.1 Käyttötarkoitus
Laboratoriokemikaali.
- 1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja
Oy FF-Chemicals Ab
- Katuosoite** Teollisuustie 4
Postinumero ja -toimipaikka 90830 Haukipudas
Puhelin 08 5563 193
Telefax 08 5563 194
Sähköposti ffc@ff-chemicals.fi
- 1.4 Hätäpuhelinnumero**
1.4.1 Numero, nimi ja osoite
Myrkytystietokeskus, HUS, PL 790, 00029 HUS
puh. vaihde 09 4711, suora 09 471 977 (24 h)

2. VAARAN YKSILÖINTI

- 2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
Väistynyt luokitus: Syövyttävää.
1272/2008 (CLP)
Skin Corr. 1B, H314
67/548/EEC - 1999/45/EC
C; R34
- 2.2 Merkinnät**
1272/2008 (CLP)
GHS05
Huomiosana **Vaara**
Vaaralausekkeet
H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
Turvalausekkeet
P260 Älä hengitä pölyä/savua/kaasua/sumua/höyryä/suihketta.
P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta /kasvonsuojainta.
P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P303+P361+P353 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE (tai hiuksiin): Riisu saastunut vaatetus välittömästi. Huuhdo/suihkuta iho vedellä.
- 2.3 Muut vaarat**

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

- 3.2 Seokset**
Liuos.
Vaaraa aiheuttavat aineosat
CAS/EY-numero ja rek.nro	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus

Cu-500 mg/l

Päiväys: 7.2.2013

Edellinen päiväys: -

7697-37-2	Typpihappo	< 10 %	O; R8;C; R35; Ox. Liq. 3, H272; Skin Corr. 1A, H314
7758-99-8	Kuparisulfaattipentahydraatti	0,1 %	Xi; R36/38; Xn; R22; N; R50/53; Acute tox. 4, H302; Eye Irrit. 2, H319; Skin Irrit. 2, H315; Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410

3.3 Muut tiedot

Tässä kohdassa mainittujen R- ja H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Tuotteelle altistunut on siirrettävä pois saastuneelta alueelta. Likaantunut vaatetus on välittömästi riisuttava. Pelastajan on käytettävä suojaimia.

4.1.2 Hengitys

Siirrä ainetta hengittänyt raittiiseen ilmaan. Jos altistuneella on hengitysvaikeuksia: käytä paineilmahengityslaitetta. Siirrä altistunut raittiiseen ilmaan. Pidä lämpimänä ja levossa. Kutsu lääkäri paikalle. Anna tekohengitystä, jos hengitys on pysähtynyt.

4.1.3 Iho

Huuhtelee iholta runsaalla haalealla vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Ota heti yhteys lääkäriin.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Huuhtelee välittömästi runsaalla vedellä luomet auki pitäen vähintään 15 minuutin ajan. Hakeuduttava silmälääkäriin.

4.1.5 Nieleminen

Huuhto suu. EI saa oksennuttaa. Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa. Voi aiheuttaa parantumattoman silmävaurion tai vaikeasti paranevia syöpymävammoja iholla.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Altistumisen tapahduttua tai jos epäillään altistumista: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

Ei palavaa.

5.1 Sammutusaineet**5.1.1 Sopivat sammutusaineet**

Sammutusaine valitaan ympäristön mukaan.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Voi muodostaa palossa myrkyllisiä savukaasuja.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Sammuttajan on käytettävä paineilmahengityslaitetta ja kemikaalisuojapukua.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Sivulliset on pidettävä poissa saastuneelta alueelta. Käytä henkilönsuojaimia. Vältä höyryn tai sumun hengittämistä. Vältä kosketusta silmiin, ihoon ja vaatteisiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Estettävä aineen pääsy viemäriin, vesistöihin ja maaperään.

Cu-500 mg/l

Päiväys: 7.2.2013

Edellinen päiväys: -

- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Imeytetään sopivaan imeytysaineeseen ja kerätään hävitettäväksi. Pinnat puhdistetaan. Alue tuuletetaan.
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
4, 8, 13.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Estä höyryn ja sumun leviäminen työpaikan ilmaan. Vältä höyryn ja sumun hengittämistä. Vältä kosketusta ihoon, silmiin ja vaatteisiin. Käytä kohdepoistoa ja suojaimia.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Säilytä tiiviisti suljettuna.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**
- 8.1.1 HTP-arvot**
7697-37-2	Typpihappo	0,5 ppm (8 h)	1 ppm (15 min)
		1,3 mg/m ³ (8 h)	2,6 mg/m ³ (15 min)
7758-99-8	Kuparisulfaattipentahydraatti	1 mg/m ³ (8 h)	
		Cu	
- 8.1.2 Muut raja-arvot**
-
- 8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja**
-
- 8.1.4 DNEL**
Tietoja ei ole saatavissa.
- 8.1.5 PNEC**
Tietoja ei ole saatavissa.
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**
Hyvää laboratoriohygieniaa ja turvallisuusohjeita noudattavat työtavat. Huolehdi riittävästä tuuletuksesta. Likaantunut vaatetus on vaihdettava ja pestävä ennen uutta käyttöä. Kädet pestävä työskentelyn jälkeen. Työpaikalla on oltava hätäsuihku ja silmänhuuhteluvälineet.
- 8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**
- 8.2.2.1 Hengityksensuojaus**
Hengityksensuojain. Suodatin E2-P3.
- 8.2.2.2 Käsiensuojaus**
EN 374:n mukaiset suojakäsineet.
- 8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus**
Tiiviit suojasilmälasit tai kasvojen suojain (EN 166).
- 8.2.2.4 Ihonsuojaus**
Suojavaatetus.
- 8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen**
Estettävä aineen pääsy viemäriin, vesistöihin ja maaperään.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

- 9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**
- 9.1.1 Olomuoto**
Neste.

Cu-500 mg/l

Päiväys: 7.2.2013

Edellinen päiväys: -

9.1.2	Haju	Ei tiedossa.
9.1.3	Hajukynnys	Tietoja ei ole saatavissa.
9.1.4	pH	Tietoja ei ole saatavissa.
9.1.5	Sulamis- tai jäätymispiste	Tietoja ei ole saatavissa.
9.1.6	Kiehumispiste ja kiehumisalue	Tietoja ei ole saatavissa.
9.1.7	Leimahduspiste	-
9.1.8	Haihtumisnopeus	Tietoja ei ole saatavissa.
9.1.9	Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei syttyvää.
9.1.10	Räjähdysominaisuudet	
9.1.10.1	Alempi räjähdysraja	-
9.1.10.2	Ylempi räjähdysraja	-
9.1.11	Höyrynpaine	Ei tiedossa.
9.1.12	Höyryntiheys	Ei tiedossa.
9.1.13	Suhteellinen tiheys	Ei tiedossa.
9.1.14	Liukoisuus (liukoisuudet)	
9.1.14.1	Vesiliukoisuus	Liukenee täysin veteen.
9.1.15	Jakautumiskerroin: n-oktanol/vesi	-
9.1.16	Itsesyttymislämpötila	Ei sovellettavissa.
9.1.17	Hajoamislämpötila	Ei tiedossa.
9.1.18	Viskositeetti	Ei tiedossa.
9.1.19	Räjähtävyys	Tietoja ei ole saatavissa.
9.1.20	Hapettavuus	Tietoja ei ole saatavissa.
9.2	Muut tiedot	

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1	Reaktiivisuus	Tietoja ei ole saatavissa.
10.2	Kemiallinen stabiilisuus	Pysyvää normaaliolosuhteissa.
10.3	Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Tietoja ei ole saatavissa.
10.4	Vältettävät olosuhteet	Voimakas kuumentaminen.
10.5	Yhteensopimattomat materiaalit	Tietoja ei ole saatavissa.
10.6	Vaaralliset hajoamistuotteet	Tietoja ei ole saatavissa.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1	Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista	
11.1.1	Välitön myrkyllisyys	Tietoja ei ole saatavissa.
11.1.2	Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys	Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
11.1.3	Herkistyminen	Ei luokiteltava.

Cu-500 mg/l

Päiväys: 7.2.2013

Edellinen päiväys: -

- 11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**
Ei luokiteltava.
- 11.1.5 Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**
Ei luokiteltava.
- 11.1.6 Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen**
Ei luokiteltava.
- 11.1.7 Aspiraatiovaara**
Ei aspiraatiovaaraa koskevaa luokitusta.

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Myrkyllisyys**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**
Ei luokiteltava.
- 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**
- 12.2.1 Biologinen hajoavuus**
Tietoja ei ole saatavissa.
- 12.3 Biokertyvyys**
Tietoja ei ole saatavissa.
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä**
Kulkeutuu veteen liuenneena.
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
-
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
Hävitetään vaarallisena paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti esim. toimittamalla sopivaan ongelmajätteen käsittelylaitokseen, jolla on vastaavilta viranomaisilta lupa (Ekokem Oy).
- 13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista**
Hävitetävä vaarallisena jätteenä paikallisten ja kansallisten säännösten mukaisesti.

14. KULJETUSTIEDOT

	Maakuljetukset ADR/RID	Merikuljetukset IMDG/IMO	Ilmakuljetukset ICAO/IATA
14.1 YK-numero	3264	3264	
14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	SYÖVYTTÄVÄ NESTE, HAPAN, EPÄORGAANINEN, N.O.S.(typpihappo)	CORROSIVE LIQUID,ACIDIC,INORGANIC, O.S.(nitric acid)	
14.3 Kuljetuksen vaaraluokka	8	8	
14.4 Pakkausryhmä	II	II	
14.5 Ympäristövaarat			
Muut tiedot			

Cu-500 mg/l

Päiväys: 7.2.2013

Edellinen päiväys: -

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle**14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti****15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT****15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**

REACH-asetus, CLP-asetus.

HTP-arvot 2012.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

-

16. MUUT TIEDOT**16.3 Tietolähteet**

Aineosien tiedot.

ECHA C&L Inventory. CLP yhdenmukaistettu luokitus.

16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista

R8

Aiheuttaa tulipalon vaaran palavien aineiden kanssa.

R22

Terveydelle haitallista nieltynä.

R34

Syövyttävää.

R35

Voimakkaasti syövyttävää.

R36/38

Ärsyttää silmiä ja ihoa.

R50/53

Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

H272

Voi edistää tulipaloa; hapettava.

H302

Haitallista nieltynä.

H314

Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.

H315

Ärsyttää ihoa.

H319

Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

H400

Erittäin myrkyllistä vesieliöille.

H410

Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

16.6 Työntekijöiden koulutus

Terveydelle vaarallisten kemikaalien käsittely.

16.7 Käyttörajoitukset

Vain asianomaisen henkilöstön käyttöön.

16.8 Lisätiedot

Oy FF-Chemicals Ab, puh. 08 5563 193

ffc@ff-chemicals.fi

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot ovat parhaan tietämyksemme mukaan oikeita laatimispäivänä eikä niitä saa käsittää takuiksi tai laatuspesifikaatioksi.